

Association the Study of between CGA rs6631A>T Gene Polymorphism with the Risk of Male Infertility

Samira Moradi (MSc)¹, Saeid Ghorbian (PhD)^{1,*}

¹ Department of Molecular Genetics, Ahar Branch, Islamic Azad University, Ahar, Iran

* Corresponding Author: Saeid Ghorbian, Department of Molecular Genetics, Ahar Branch, Islamic Azad University, Ahar, Iran. Email: s_ghorbani@iau-ahar.ac.ir

Abstract

Received: 02/08/2019

Accepted: 09/10/2019

How to Cite this Article:

Moradi S, Ghorbian S. The Study of the Association between CGA rs6631A>T Gene Polymorphism with the Risk of Male Infertility. *Pajouhan Scientific Journal*. 2019; 18(1): 15-22. DOI: 10.52547/psj.18.1.15

Background and Objective: The *CGA* gene encodes alpha subunit of glycoprotein hormones that are involved in the fertility process. The aim of this study was to evaluate the association between glycoprotein hormones, alpha polypeptide (CGA) rs6631A> T gene polymorphism with the risk of men infertility with azoospermia or severe oligozoospermia.

Materials and Methods: This study was conducted in a case-control study on 200 blood samples consisting of 100 samples of severe oligozoospermia or azoospermia men and 100 blood samples of healthy men with normal fertility and lack of a family history of infertility. In this study, we used PCR-RFLP method to evaluate genotype frequencies of *CGA* polymorphism.

Results: The genotype frequencies of *CGA* gene polymorphism for AA, TA and TT was 27%, 51% and 22% and 24%, 47% and 27%, in control and case groups, respectively. There was no significant difference in genotype frequencies between two groups ($P > 0.05$). In addition, there was no significant difference in allele frequency between two groups ($P = 0.424$, OR=0.852, CI=0.576-1.261).

Conclusion: The results of this investigation showed that nucleotide change in *CGA* gene was not significantly associated with the risk of azoospermia or severe oligozoospermia; therefore, this polymorphism may not be a prognostic biomarker in male infertility.

Keywords: Gene Polymorphism; Azoospermia; Oligozoospermia; *CGA* Gene

بررسی ارتباط بین چندشکلی rs6631A>T CGA با خطر ناپاروری مردان

سپیرا مرادی^۱، سعید قربیان^{۱*}

¹ گروه زنتیک مولکولی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران

*** نویسنده مسئول: سعید قربانی، گروه زنیتیک مولکولی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. ایمیل: s_ghorbani@iau-ahar.ac.ir

حکیمه

سابقه و هدف: زن CGA واحد آلفا هورمون های گلیکوپروتئین را رمز می کند که در فرآیند باروری نقش دارند. هدف از این مطالعه ارزیابی ارتباط بین چندشکلی T rs6631A> glycoprotein polypeptide hormones, alpha (CGA) با خطر ابتلا مردان به ناباروری ناشی از آرواسپرمی و یا الیگواسپرمی، شدید بود.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۵/۱۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم
پزشکی همدان محفوظ است.

مواد و روش‌ها: مطالعه‌ی حاضر در قالب یک بررسی مورد-شاهدی بر روی ۲۰۰ نمونه خونی متشكل از ۱۰۰ نمونه مردان الیگواسپرم شدید و یا آزواسپرم و ۱۰۰ نمونه خونی مردان سالم با باروری طبیعی و فاقد سوابق خانوادگی ناباروری انجام شد. در این مطالعه روش PCR-RFLP برای ارزیابی چندشکلی ژن CGA مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: در گروه کنترل فراوانی ژنتیپی برای چندشکلی ژن CGA برای ژنتیپ های AA، TA و TT به ترتیب ۵۱٪، ۲۲٪ و برای افراد بیمار به ترتیب ۴۷٪، ۲۴٪ و ۲٪ به دست آمد. اختلاف معناداری در فراوانی ژنتیپی بین دو گروه نشان داد نشد ($P > 0.05$). همچنین فراوانی آلی در بین دو گروه مورد ارزیابی اختلاف معناداری، نداشت. نداد (P = ۰/۴۲۴، OR = ۰/۸۵۲، CI = ۰/۵۷۶ - ۱/۲۶۱).

نتیجه‌گیری: نتایج حاضر نشان داد که تغییر نوکلئوتیدی در زن *CGA* با خطر بروز الیگوسپرمی شدید و یا آزواسپرمی ارتباط معنی‌داری ندارد؛ بنابراین، این چندشکلی ممکن است به عنوان یک بیوماکر پیش‌آگهی دهنده در نایابی مردان نقشی نداشته باشد.

وازگان کلیدی: چندشکلی، زن؛ آزواسپیر می؛ الگوواسپیر می؛ زن CGA

مقدمة

کمک باروری نظیر تلچیح داخل رحم (IUI) و یا لقادیر خارج رحمی (IVF) جهت بارداری موفقیت‌آمیز می‌توانند استفاده کنند [۶]. در حالت آزواسپرمی، فرد تقریباً فاقد اسپرم در منی است که این حالت اغلب با شانس بسیار کم باروری و یا حتی عقیمی همراه می‌شود. آزواسپرمی به سه حالت پیش بیضه‌ای، بیضه‌ای و پس بیضه‌ای تقسیم‌بندی شده است که در دو حالت اول از نوع غیر انسدادی و حالت سوم از نوع انسدادی است. مطالعات نشان می‌دهد که ریز حذف‌ها در مردان با آزواسپرمی

ژن glycoprotein hormones, alpha polypeptide (CGA) یا زیر واحد آلفای گونادوتropین کوریونیک نیز نامیده می شود که زیر واحد آلفا با طول ۱۶ ریشه های هورمون های گلیکوپروتئین را رمز می کند. این ژن بر روی کروموزوم 6q14-q21 قرار گرفته است [۸]. این ژن واحد ساختاری

اختلالات ناباروری وابسته به یک عامل نیستند بلکه عوامل متعددی در آن دخالت دارند [۱]. علت ناباروری مردان تقریباً در ۴۰٪ از موارد قابل تشخیص خواهد بود و در ۶۰٪ از موارد علل پاتولوژیکی آن ناشناخته باقی مانده است. درمان ناباروری در مردان مشکل‌تر از زنان است به طور معمول عوامل ژنتیکی و محیطی دو عامل مهم و اصلی ناباروری در مردان به جز عوامل عفونی به شمار می‌روند [۲].

آزواسپرمی یا الیگواسپرمی شدید و بدون علت که به علت تغییرات ژنتیکی ایجاد می‌شود بخش مهمی از نایابروری مردان را تشکیل می‌دهند [۴]. در حالت الیگواسپرمی، تعداد اسپرم در هر میلی لیتر مایع منی کمتر از حالت نرمال است و به سه دسته الیگواسپرمی شدید، متوسط و الیگواسپرمی شدید تقسیم می‌شود [۵]. بسیاری از زوج‌هایی که با مشکل تعداد کم اسپرم حفظ دستیابی، به بازداری، طبیعی، مواحداند از تکنیک‌های

ژن (rs6631A>T) CGA با خطر ابتلا مردان به آزواسپرمی/ایگواسپرمی شدید در افراد مراجعه‌کننده به بیمارستان الزهرا شهر تبریز انجام شد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه، در قالب یک بررسی مورد- شاهدی طراحی شد. تعیین حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و با در نظر گرفتن $P=0.01$ ، فاصله اطمینان ۹۵٪ و میزان خطای قابل تحمل ۰/۰۴ به تعداد ۱۰۰ فرد سالم دارای یک فرزند به عنوان گروه شاهد و ۱۰۰ فرد با الیگواسپرمی شدید و یا آزواسپرم با علت نامشخص برآورد شد. بر اساس معیارهای ورود و خروج از مطالعه بعد از اخذ فرم رضایتمندی، با رعایت کامل موازین اخلاقی و به صورت کاملاً محترمانه از بیماران مراجعه‌کننده به مرکز درمانی ناباروری و نازایی بیمارستان الزهرا شهر تبریز در طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۶ انجام گرفت. معیارهای گروه بیماران شامل کلیه افرادی است که در طی ارزیابی‌های انجام شده توسط متخصصین اورولوژی و نازایی برای علل ناباروری ناشی از الیگواسپرمی شدید و یا آزواسپرمی علتی ذکر نشده بود، انتخاب گردیدند.

معیارهای گروه شاهد شامل مردان سالمی که دارای فرزند، باروری طبیعی، قادر سوابق خانوادگی ناباروری و از نظر تعداد اسپرم طبیعی بودند. از هرکدام از افراد مورد بررسی به میزان ۳ میلی لیتر نمونه خون محیطی در لوله‌های حاوی ماده ضد انعقاد EDTA دریافت شد. کلیه نمونه‌ها تا قبل از استخراج DNA و انجام آزمایش‌ها تخصیص در دمای ۸۰-۸۰ سانتی‌گراد نگهداری شد. به منظور استخراج DNA ژنومی از نمونه‌های خون محیطی افراد، از روش نمک اشباع استفاده گردید [۱۹]. به منظور حصول اطمینان از کیفیت و کیفیت DNA ژنومی استخراج شده به ترتیب از روش‌های اسپکتروفوتومتری UV و الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۰/۵٪ استفاده گردید. میانگین غلظت به دست آمده ۵۰۰ میلی‌گرم بر میکرو لیتر و محدوده ۲۵۰-۸۰۰ میلی‌گرم بر میکرو لیتر و نسبت جذب نوری در طول موج ۲۶۰/۲۸۰ برابر ۱/۸۹ به دست آمد. به منظور طراحی آغازگرهای اختصاصی، ابتدا توالی ژن هدف از دیتا بانک Ensemble استخراج و محل اتصال آغازگرهای جایگاه موتاسیون و محل برش آنزیمی مشخص شد. با استفاده از نرم‌افزار بیوانفورماتیکی Oligo Analyzer 7 آغازگرهای طراحی و به جهت انتخاب آنزیم محدودالاثر اختصاصی، از نرم‌افزار NEB cutter استفاده گردید (جدول ۱).

جهت تکثیر ناحیه واجد چندشکلی ژن (rs6631A>T) CGA از ۲ میکرو لیتر (۱۰۰ نانوگرم) DNA، ۱ میکرو لیتر ۱۰۰ پیکو مول (آغازگرهای مستقیم و معکوس، ۱۲ میکرو لیتر مستر میکس 2x Ampliqon Red)، ۴ میکرو لیتر آب مقطر در حجم نهایی ۲۰ میکرو لیتر ترکیب شدند. از دستگاه

محافظت‌شده‌ای دارد که با زیر واحدهای بتای گونادوتروپین ها و هورمون محرك تیروئید یک هورمون عملکردی را تشکیل می‌دهد که می‌توانند به گیرنده‌های مربوطه به FSHR، FSH و LHR متصل شوند [۹]. این ژن واجد ۴ اگزون و ۳ اینترون است که طولی در حدود ۹/۴ کیلو باز دارد. رونویسی این ژن پروتئینی را رمز می‌کند که واجد ۲۴ اسید‌آمینه است. پروتئین‌های CGA، LH و FSH همگی هترودایمر هستند که در ساختار زیر واحد آلفا مشترک هستند ولی هر کدام زیر واحد بتا مجزایی دارند که در اتصال اختصاصی به گیرنده مربوطه نقش دارند [۱۰]. حذف ژن CGA در موش منجر به هیپوگنادیسم و هیپوتیروئیدیسم می‌شود. بروز این نوع فوتیپ ها در اثر فقدان هورمون‌های لوთئینیزه کننده (LH)، هورمون محرك فولیکولی (FSH) و تیروتropین (TSH) است. در فقدان زیر واحد آلفا، زیر واحد آلفا نمی‌تواند هورمون‌های فعال LH-TSH را تولید و ترشح نماید. در غیاب این هورمون‌ها گنادهای جنسی و غدد تیروئید تکامل نمی‌یابند. سطح غیرطبیعی از این هورمون‌های خطر ناباروری را بسیار افزایش می‌دهد [۱۱]. نقش بیولوژیکی LH و FSH تحریک عملکرد تخمدان و بیضه از طریق تنظیم گامتوژنیزیز و سنتز هورمون استروئیدی در گنادهایست، در حالی که TSH غده تیروئید را برای تولید و رهاسازی هورمون‌های تیروئید، T4 و T3 تحریک می‌کند [۱۲]. مولکول‌های miRNAs از طریق اتصال به ناحیه ۳'-UTR ژن‌های هدف، منجر به تنظیم آن می‌گردد. چندشکلی در جایگاه اتصال miRNAs در توانایی اتصال miRNAs به ژن هدف تأثیر خواهد گذاشت که درنتیجه بیان ژن تغییر و بیماری‌های مختلفی از جمله ناباروری مردان شکل خواهد گرفت [۱۳]. از طرفی، وجود چندشکلی‌های ژنتیکی در pre-miRNA یا mRNA های بالغ می‌توانند از طریق تغییر در میزان بیان و یا فرآیند بلوغ miRNA، برهمکنش بین miRNA با ژن هدف را تنظیم کنند [۱۴]. به دلیل نقش‌های متعدد مولکول‌های miRNA بر روی فرآیند اسپرم زایی، وجود هر نوع چندشکلی miRNA در ژن‌های مرتبط ممکن است با ناباروری مردان همراه گردد در ژن‌های Zhang [۱۵،۱۶] و همکاران اولین گزارش مبنی بر ارتباط بین ناباروری مردان و چندشکلی جایگاه اتصال miRNA ارائه شده بود. نتایج آن‌ها نشان داد که جایگزینی A-T در چندشکلی (rs6631A>T) منجر به کاهش توانایی اتصال miR-1302 به جایگاه خودش در ژن CGA می‌شود که پیامد آن افزایش بیان ژن CGA خواهد بود؛ بنابراین اولین ارتباط بین این چندشکلی با ناباروری مردان گزارش شد [۷]. تاکنون مطالعات اندکی در این رابطه صورت گرفته است که با توجه به تناقض در نتایج گزارش شده [۱۰،۱۷،۱۸] و از طرفی در جهت تائید ارتباط این چندشکلی با ناباروری مردان در جمعیت شمال غرب ایران، مطالعه‌ای مبنی بر ارزیابی ارتباط بین چندشکلی

جدول ۱: توالی آغازگرها، اندازه محصولات تکثیری PCR و طول قطعات حاصل از برش هضم آنزیمی

نام آغازگرها	توالی آغازگرها	اندازه محصولات PCR	حدوده‌الاثر	طول قطعات محصول PCR بعد از آنزیم	هضم آنزیمی
CGA -F	5'-ATACCACTTGACACGCTTC-3'	۱۷۲	جفت باز	(هموزیگوت سالم) AA=۳۱+۱۴۱	
CGA -R	5'-TAAAAGGCTTATTGCAGTGG-3'		Mse I	(هتروزیگوت) AT=۱۷۲+۳۱+۱۴۱ (هموزیگوت جهش‌یافته) TT =۱۷۲	

TTGATGACTGCTGATTTCTGGAATGGAAAATAAGTTGTTAGTGTATGGC
TTTGTGAGATAAAACTCTCCTTCCCTTACCATACCACCTTGACACGCTTCAA
GGATATACTGCAGCTTACTGCCTCCTCCTATCCTACAGTACAATCAGCAG
TCTAGTTCTTTCATTGGAATGAATACAGCA**TTWA**GCTTGTCCACTGCAAA
TAAAGCCTTTAAATCAT

MseI
5'... T T A A ... 3'
3'... A A T A ... 5'

شکل ۱: جایگاه برش آنزیم محدودالاثر MseI برای چندشکلی T rs6631A>T ژن CGA

و تحلیل قرار گرفت. مقدار $P < 0.05$ به صورت معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

میانگین سن افراد گروه سالم $38 \pm 2/36$ سال (در محدوده سنی ۲۶-۵۵ سال) و گروه بیمار $40 \pm 4/18$ سال (در محدوده سنی ۲۷-۵۲ سال) بود که اختلاف معنی‌داری بین دو گروه مشاهده نشد ($P > 0.05$). برای این چندشکلی (rs6631A>T) ا نوع ژنتیپ‌های احتمالی شامل (هموزیگوت سالم) AA (هتروزیگوت) AT و هموزیگوت جهش‌یافته (TT) بودند (جدول ۲).

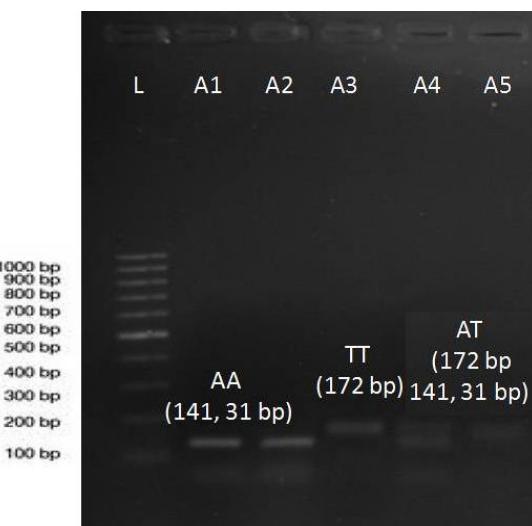
تصویری از ژل الکتروفورز محصولات تکثیری PCR و PCR-RFLP در شکل‌های ۲ و ۳ نشان داده شده است. در تصویر ۲، محصولات تکثیر قبل از برش با طول ۱۷۲ جفت بازی را نشان می‌دهد. در شکل ۳، نمونه‌های A1 و A2 هموزیگوت سالم (AA)، نمونه A3 هموزیگوت جهش‌یافته (TT)، نمونه‌های A4 و A5 هتروزیگوت (AT) می‌باشند. فراوانی ژنتیپی چندشکلی (rs6631A>T) در بین گروههای سالم و بیمار اختلاف معناداری را نشان نداد ($P > 0.05$) (جدول ۳). علاوه بر این، به منظور ارتباط احتمالی این چندشکلی با ناباروری مردان در الگوی‌های توارثی مختلف شامل، الگوی

ترموسایکل (Eppendorf، آلمان) به جهت تکثیر قطعه مورد نظر استفاده گردید. واکنش زنجیر پلیمراز با چرخه‌های واسرشنthe سازی اولیه در ۹۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵ دقیقه، ۳۲ چرخه با مرحله واسرشنthe سازی در ۹۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه، مرحله اتصال آغازگر در دمای ۵۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه، سنتز در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه و نهایتاً یک چرخه بسط نهایی در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۰ دقیقه انجام شده است. محصولات تکثیری قبل از برش با آنزیم محدودالاثر اختصاصی I MseI، بر روی ژل آگارز ۱/۵٪ بارگذاری و بارنگ Safe Stain (سینا ژن، ایران) آشکارسازی شدند.

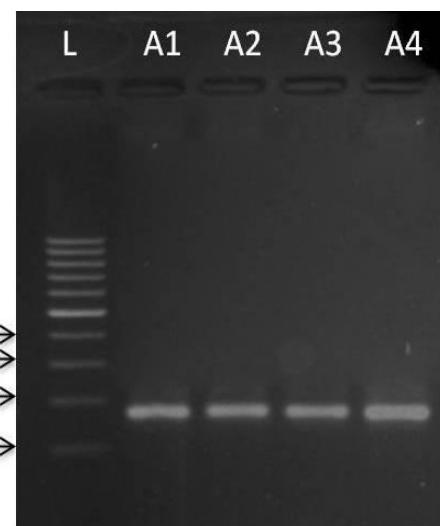
محصول واکنش PCR با آنزیم محدودالاثر اختصاصی I MseI (Fermentas، آلمان) و بر اساس پروتکل شرکت سازنده برش داده شد (شکل ۱). در این واکنش از ۱۰ میکرو لیتر محصول واکنش، ۲/۵ میکرو لیتر آب مقطر مخلوط MseI و ۱۸ میکرو لیتر آب مقطر مخلوط MseI و ۱۲ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شد. و به مدت ۱۲ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شد. بعد از برش محصولات، بر روی ژل آگارز ۱٪ جدا و با رنگ‌آمیزی Safe Stain شناسایی شدند. جهت تعیین فراوانی چندشکلی T rs6631A>T در افراد گروههای سالم و بیمار از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ و آزمون آماری مربع کای مورد تجزیه

جدول ۲: مقایسه فراوانی ژنتیپ‌های سالم و بیمار CGA (rs6631A>T) در بین گروههای چندشکلی ژن

مقدار P	مجموع	تعداد (درصد) سالم	تعداد (درصد) بیمار	چندشکلی (rs6631 A>T)
				گروه
۰/۷۰۴	۹۶	(٪۴۹) ۴۷	(٪۵۱) ۴۹	هموزیگوت سالم (AA)
	۵۱	(٪۵۵) ۲۸	(٪۴۵) ۲۳	هتروزیگوت (AT)
	۵۳	(٪۴۷) ۲۵	(٪۵۳) ۲۸	هموزیگوت جهش‌یافته (TT)

شکل ۳: الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۱٪ مخصوص تکثیری-PCR نمونه‌های A1 و A2 هموزیگوت سالم، نمونه A3 هموزیگوت جهش‌یافته، نمونه‌های A4 و A5 هتروزیگوت. L: مارکر ۱۰۰ جفت بازی مارکر ۱۰۰ جفت بازی

شکل ۲: الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۱٪ مخصوص تکثیری-PCR نمونه‌های A1-A4 مخصوصاتی با طول ۱۷۱ جفت بازی. L: مارکر ۱۰۰ جفت بازی

جدول ۳: مقایسه فراوانی ژنتیپ‌های چندشکلی ژن CGA (rs6631A>T) در بین افراد سالم و بیمار

مقدار P	فاصله اطمینان ۹۵٪		نسبت شانس	جمع	گروه		چندشکلی (rs6631 A>T) CGA
	پایین	بالا			تعداد (درصد)	سالم	
۰/۷۷۷	۰/۶۲۲	۱/۸۸۷	۱/۰۸۳	۹۶	(٪۴۹) ۴۷	(٪۵۱) ۴۹	الگوی هم‌بارزی AT
				۱۰۴	(٪۵۱) ۵۳	(٪۴۹) ۵۱	AA+TT
۰/۶۳۱	۰/۴۵۷	۱/۶۰۷	۰/۸۵۷	۵۳	(٪۴۷) ۲۵	(٪۵۳) ۲۸	الگوی غالب AA
				۱۴۷	(٪۵۱) ۷۵	(٪۴۹) ۷۲	AT+TT
۰/۴۱۷	۰/۴۰۶	۱/۴۵۴	۰/۷۶۸	۵۱	(٪۵۵) ۲۸	(٪۴۵) ۲۳	الگوی مغلوب TT
				۱۴۹	(٪۴۸) ۷۲	(٪۵۲) ۷۷	AA+AT
۰/۴۲۴	۰/۵۷۶	۱/۲۶۱	۰/۸۵۲	۲۰۲	(٪۵۲) ۱۰۳	(٪۴۸) ۹۵	فراوانی آلل جهش‌یافته T
					(٪۴۸) ۹۷	(٪۵۲) ۱۰۵	فراوانی آلل وحشی A

باقی مانده است که تحت عنوان ناباروری ایدیوپاتیک نام می‌برند. ناباروری به عنوان عدم موفقیت در ایجاد حاملگی بعد از یک سال رابطه جنسی بدون استفاده از عوامل بازدارنده حاملگی، تعریف می‌شود [۲۰، ۲۱]. حدود نیمی از موارد ناباروری به علت عوامل مردانه است. آزواسپرمی یا الیگواسپرمی شدید و بدون علت که به علت تغییرات ژنتیکی ایجاد می‌شود بخش مهمی از ناباروری مردان را تشکیل می‌دهند [۲۲].

با توجه بر فرضیات این تحقیق که انتظار می‌رفت ارتباط معناداری بین چندشکلی CGA (rs6631 A>T) با خطر ابتلا مردان به الیگواسپرمی شدید و آزواسپرمی با علت نامعلوم وجود داشته باشد؛ ولی نتایج آنالیز آماری ژنتیپ

وراثتی هم بارزی، غالب و مغلوب مورد بررسی قرار گرفته شد. ژنتیپ‌ها در گروه‌های مورد مطالعه در هیچ کدام از الگوهای توارثی هم‌بارزی (OR=۱/۰۸۳؛ CI=۰/۶۲۲-۱/۸۸۷؛ p=۰/۷۷۷) یا غالبی (OR=۰/۶۳۱؛ CI=۰/۴۵۷-۱/۶۰۷؛ p=۰/۶۳۱) و مغلوبی (OR=۰/۴۱۷؛ CI=۰/۴۰۶-۱/۴۵۴؛ p=۰/۴۱۷) از نظر آماری اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد ($P > 0/05$) و نقشی در افزایش احتمالی خطر ناباروری در مردان را نشان نداد (جدول ۳). همچنین فراوانی آللی در بین دو گروه مورد ارزیابی قرار گرفت که اختلاف معناداری نشان داده نشد ($P > 0/05$).

بحث

در بیش از نیمی از مردان نابارور، دلیل ناباروری ناشناخته

باروری و ناباروری اصفهان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تجزیه و تحلیل فراوانی ژنتیپی و آللی ها آنها نشان داد که بین گروه مورد و شاهد برای چندشکلی rs6631 اختلاف معنی دار بود. بر این اساس، ارتباط معنی داری بین این چندشکلی و ناباروری مردان نشان داده شد. همچنین این چندشکلی دارای فراوانی هتروزیگوستی بالا است که لازم است برای مطالعات بیشتر در جمعیت های مختلف با قومیت و نژاد متفاوت مورد ارزیابی قرار گیرد [۱۸].

مولکول های miRNAs یکی اعضای گروه های RNA های غیر رمز کننده با طول ۱۸-۲۵ نوکلئوتیدی به شمار می روند که از طریق اتصال به ناحیه ۳'-UTR ژن های هدف، در تنظیم آن نقش دارند [۱۶]. تغییرات تک نوکلئوتیدی در جایگاه اتصال مولکول های miRNAs ممکن است توانایی اتصال miRNAs به ژن هدف را تحت تأثیر قرار دهد و درنتیجه منجر به تغییر بیان ژن و شکل گیری بیماری های مختلفی گردد [۱۳]. از طرفی، وجود چندشکلی های ژنتیکی در miRNA یا pre-miRNA یا miRNA با ژن هدف را تنظیم کنند [۱۴، ۱۵]. به دلیل نقش های متعدد مولکول های miRNA بر روی فرآیند اسپرم زایی، وجود هر نوع چندشکلی در ژن های مرتبط ممکن است منجر به ناباروری گردد. نتایج بررسی ها نشان داده است که جایگزینی T بجای A در چندشکلی (rs6631A>T) منجر به کاهش توانایی اتصال miR-1302 به جایگاه خودش در ژن CGA می شود که پیامد آن افزایش بیان ژن CGA خواهد بود [۱۰].

فرضیات مختلفی مبنی بر توجیه تضاد در نتایج گزارش شده در مطالعات قبلی مطرح خواهد بود، ممکن است ناشی از تفاوت در اندازه جامعه آماری، اختلاف نژادی، قومیتی و زمینه ژنتیکی افراد مورد مطالعه باشد. از طرفی، معیارهای ورود و خروج از مطالعه افراد مورد بررسی که در انتخاب گروه شاهد و بیمار لحاظ می گردد، می تواند به تضاد در نتایج بررسی های انجام گرفته، گردد. البته گاهی این اختلافات ناشی از اشتباہات در نمونه گیری و تجزیه و تحلیل نتایج باشد. ویژگی های این بررسی این بود که در انتخاب افراد مورد بررسی با دقت و حساسیت بالایی انجام شد و از طرفی فراوانی این چندشکلی را در الگوهای توارثی مختلف مورد ارزیابی قرار داد که در هیچ کدام یک از الگوها اختلاف معنی داری در فراوانی ژنتیپی در بین دو گروه نشان داده نشد.

به طور کلی در جهت تایید نتایج نیاز به انجام مطالعات گستردگر در نژادها و قومیت های مختلف خواهد بود تا اثر تغییرات تک نوکلئوتیدی بر روی یک بیماری خاص آشکار گردد. از طرفی نمی توان با نتایج گزارش های محدودی در جمعیت هایی با نژاد خاص به نقش مؤثر چندشکلی ژنتیکی در

های به دست آمده در ژن مورد مطالعه هیچ ارتباط معنی داری را نشان نداد. البته تاکنون مطالعات اندکی در این رابطه صورت گرفته است که در نتایج گزارش شده تناقضاتی نشان داده شده است.

Zhang و همکاران طی مطالعه ای رابطه ای احتمالی بین چندشکلی تک نوکلئوتیدی در جایگاه اتصال به mi-RNA ژن های مرتبط با اسپرمatoژنز و ناباروری ایدیوپاتیک را مورد بررسی قرار دادند. این محققین در این مطالعه ۴۹۴ مرد مبتلا به آزواسپرمی و یا الیگواسپرمی شدید و ۳۵۷ مرد سالم و بارور را مورد بررسی قرار دادند. در این مطالعه، توالی های انتهای ۳'-UTR در ۱۴۰ ژن مرتبط با ناباروری را بر اساس الگوریتم های مختلف از جمله Pictar، RNAhybrid و Targetscan نتایج این مطالعه تعداد ۳۹ عدد SNP را در جایگاه متصل شونده به mRNA مشخص کردند. رابطه احتمالی بین ۶ نوع SNP عملکردی و بروز ناباروری در مردان با کمک مطالعات مورد شاهدی مورد بررسی بیشتر قرار گرفت. در پایان عملکرد این SNP ها با عقیمی مردان با سنجش لوسيفراز دوگانه آنالیز شد. نتایج این مطالعه نشان داد که دو مورد از SNP ها از جمله در ژن CGA با ناباروری ایدیوپاتیک در مردان در ارتباط است [۱۰].

Mohseni Sani و همکارانش در مطالعه ای ارتباط چندشکلی در ژن CGA با ناباروری مردان در قومیت های مختلف ایرانی شامل لر، فارس، گیلکی، کرد، عرب و ترک را بر روی ۱۳۱ مرد مورد ارزیابی قرار دادند. بر اساس تجزیه و تحلیل آماری به منظور بررسی ارتباط این تغییر تک نوکلئوتیدی در ژن CGA با ناباروری مردان، فراوانی ژنتیپی در CGA به طور معناداری با آزواسپرمی ارتباط نشان داده بود. تجزیه و تحلیل فراوانی ژنتیپ بین مردان بارور و نابارور اختلاف معنی داری را نشان داد؛ بنابراین این SNP ممکن است خطر ناباروری مردان به ویژه آزواسپرمی را افزایش دهد [۱۷]. البته تعمیم دادن چنین نتایجی با این تعداد کم افراد از نژادهای متفاوت احتمالاً نیاز به بررسی بیشتری داشته باشد. در مطالعه حاضر بر روی ۱۰۰ مردی با الیگواسپرمی شدید و یا آزواسپرم با نژاد ترک آذری انجام گرفت. نتایج کاملاً در تضاد با نتایج قبلی گزارش شد. علت این تضاد بین نتایج بررسی های صورت گرفته ممکن است ناشی از اختلاف در فراوانی آللی در مناطق جغرافیایی مختلف باشد.

Jamalvandi و همکارانش در طی بررسی ای تحت عنوان رابطه چندشکلی T/A در محل اتصال miR-1302 در ژن CGA با ناباروری مردان در جمعیت اصفهان انجام شد. در این مطالعه مورد شاهدی، با استفاده از تکنیک Tetra primer-ARMS-PCR فراوانی چندشکلی rs6631 را در ۲۲۴ مرد نابارور و ۱۹۶ مرد سالم و بارور مراجعت کننده به مرکز

آزاد اسلامی واحد اهر است. این تحقیق با مشارکت کارکنان بیمارستان الزهرا شهر تبریز انجام گرفته است که بدین وسیله از کلیه شرکت‌کنندگان و پرسنل بیمارستان تشکر و قدردانی می‌گردد.

تضاد منافع

این مطالعه برای نویسندها هیچگونه تضاد منافعی نداشته است.

ملاحظات اخلاقی

پژوهش حاضر در معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر با کد مصوب پایاننامه ۹۶۱۰۰۱ مورد تایید قرار گرفته است.

سهم نویسندها

سمیرا مرادی و سعید قربیان در جمع آوری داده‌ها و نگارش علمی مقاله نقش داشته‌اند.

حمایت مالی

پژوهش حاضر با حمایت مالی دانشجو انجام شده است.

ایجاد یک اختلال اذاعان کرد. از طرفی پیشنهاد می‌گردد که میزان بیان ژن‌های *miR-1302* و *CGA* را در نمونه‌های افرادی با ژنتوپیپ‌های هموزیگوت سالم، هتروزیگوت و هموزیگوت جهش یافته مورد ارزیابی قرار گیرد تا عملکردهای بیولوژیکی آن بیشتر شناخته گردد. در این بررسی نشان داده شد که وجود چندشکلی *CGA* ژن rs6631 در ابتلا مردان به ناباروری ناشی از الیگواسپرمی شدید و یا آزواسپرمی در جمعیت مورد بررسی نقشی نداشته باشد.

نتیجه‌گیری

به طورکلی در جهت تأیید نتایج فوق، نیاز به انجام مطالعات گسترش‌دار در نژادها و قومیت‌های مختلف خواهد بود؛ بنابراین، تأثیر اختلالات ژنتیکی بر روی یک بیماری خاص را نمی‌توان با نتایج گزارش‌های معده‌دی در جمعیت‌هایی با نژاد خاص اذاعان کرد. در این بررسی نشان داده شد که وجود چندشکلی *CGA* ژن rs6631 در ابتلا مردان به ناباروری ناشی از الیگواسپرمی شدید و یا آزواسپرمی در جمعیت مورد بررسی نقشی نداشته باشد.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه سمیرا مرادی از دانشگاه

REFERENCES

- Iammarrone E, Balet R, Lower AM, Gillott C, Grudzinskas JG. Male infertility. Best practice & research Clinical obstetrics & gynaecology. 2003;17(2):211-29.
- Anderson JE, Farr SL, Jamieson DJ, Warner L, Macaluso M. Infertility services reported by men in the United States: national survey data. Fertility and sterility. 2009;91(6):2466-70.
- Ahmed A, Bello A, Mbibu NH, Maitama HY, Kalayi GD. Epidemiological and aetiological factors of male infertility in northern Nigeria. Nigerian journal of clinical practice. 2010;13(2):205-9.
- Carpi A, Sabanegh E, Mechanick J. Controversies in the management of nonobstructive azoospermia. Fertility and sterility. 2009;91(4):963-70.
- Cheng YS, Lu CW, Lin TY, Lin PY, Lin YM. Causes and Clinical Features of Infertile Men With Nonobstructive Azoospermia and Histopathologic Diagnosis of Hypospermatogenesis. Urology. 2017;105:62-8.
- Bahadur G, Homburg R, Munneer A, Racich P, Alangaden T, Al-Habib A, et al. First line fertility treatment strategies regarding IUI and IVF require clinical evidence. Human reproduction (Oxford, England). 2016;31(6):1141-6.
- Abdel Raheem A, Garaffa G, Rushwan N, De Luca F, Zacharakis E, Abdel Raheem T, et al. Testicular histopathology as a predictor of a positive sperm retrieval in men with non-obstructive azoospermia. BJU International. 2013;111(3):492-9.
- Bieche I, Latil A, Parfait B, Vidaud D, Laurendeau I, Lidereau R, et al. CGA gene (coding for the alpha subunit of glycoprotein hormones) overexpression in ER alpha-positive prostate tumors. Eur Urol. 2002;41(3):335-41.
- Kendall SK, Samuelson LC, Saunders TL, Wood RI, Camper SA. Targeted disruption of the pituitary glycoprotein hormone alpha-subunit produces hypogonadal and hypothyroid mice. Genes & development. 1995;9(16):2007-19.
- Zhang H, Liu Y, Su D, Yang Y, Bai G, Tao D, et al. A single nucleotide polymorphism in a miR-1302 binding site in CGA increases the risk of idiopathic male infertility. Fertility and sterility. 2011;96(1):43-9.e7.
- Troppmann B, Kossack N, Nordhoff V, Schuring AN, Gromoll J. MicroRNA miR-513a-3p acts as a co-regulator of luteinizing hormone/chorionic gonadotropin receptor gene expression in human granulosa cells. Mol Cell Endocrinol. 2014;390(1-2):65-72.
- Bernstein LR, Mackenzie AC, Lee SJ, Chaffin CL, Merchenthaler I. Activin Decoy Receptor ActRIIB:Fc Lowers FSH and Therapeutically Restores Oocyte Yield, Prevents Oocyte Chromosome Misalignments and Spindle Aberrations, and Increases Fertility in Midlife Female SAMP8 Mice. Endocrinology. 2016;157(3):1234-47.
- Ghorbian S. Micro-RNAs, next-generation molecular markers in male infertility field. Translational andrology and urology. 2012;1(4):245-6.
- Kian R, Moradi S, Ghorbian S. Role of components of microRNA machinery in carcinogenesis. Experimental oncology. 2018;40(1):2-9.
- Ogorevc J, Dovc P, Kunje T. Polymorphisms in microRNA targets: a source of new molecular markers for male reproduction. Asian journal of andrology. 2011;13(3):505-8.
- Khazaie Y, Esfahani MHN. MicroRNA and male infertility: a potential for diagnosis. International journal of fertility & sterility. 2014;8(2):113.
- Mohseni Sani N, Sheidai M, Noormohammadi Z, Kalhor N, Atri Roozbahani G. Study of association the single nucleotide polymorphisms (rs6631) in 3'-UTR CGA gene with male infertility in Iranian population. Gene Reports. 2018;12:61-5.
- Jamalvandi M, Motovali-Bashi M, Amirmahani F, Darvishi P, Jamshidi Goharrizi K. Association of T/A polymorphism in miR-1302 binding site in CGA gene with male infertility in Isfahan population. Molecular biology reports. 2018;45(4):413-7.
- Miller SA, Dykes DD, Polesky HF. A simple salting out procedure for extracting DNA from human nucleated cells. Nucleic Acids Res. 1988;16(3):1215.

20. Miyamoto T, Minase G, Shin T, Ueda H, Okada H, Sengoku K. Human male infertility and its genetic causes. *Reprod Med Biol.* 2017;16(2):81-8.
21. Miyamoto T, Minase G, Okabe K, Ueda H, Sengoku K. Male infertility and its genetic causes. *J Obstet Gynaecol Res.* 2015;41(10):1501-5.
22. Poursadegh A, Poursadegh AA, Ghorbian S. PiRNAs interacting proteins, candidate molecular marker for evaluation of idiopathic male infertility. *Andrologia.* 2014; 1;46(8):823.